

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Bruselis, 2010.3.31
KOM(2010) 135 galutinis
VOL. I

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

2010 m. Komisijos darbo programa

Laikas veikti

TURINYS

1.	Ižanga. Nauja era.....	3
2.	Krizės iškeltų uždavinių sprendimas ir Europos socialinės rinkos ekonomikos išsaugojimas	4
2.1.	Krizės įveikimas.....	4
2.2.	Pažanga dėl pavyzdinių strategijos „Europa 2020“ iniciatyvų įgyvendinimo	5
2.3.	Kliūčių šalinimas ir trūkstumų ryšių kūrimas Europoje.....	6
3.	Piliečių darbotvarkė, pagal kurią Europos veiksmai pirmiausia būtų vykdomi piliečių labui.....	7
3.1.	Piliečių Europos kūrimas	7
3.2.	Užtikrinimas, kad Europa būtų atvira ir saugi	8
3.3.	Ilgalaikių socialinių iššūkių sprendimas	8
4.	Išorės darbotvarkė. Nuosekli ir įtakinga Europos Sąjunga	9
4.1.	Tvirtas ir nuoseklus išorės atstovavimas. ES kaip pasaulinio masto veikėja.....	9
4.2.	Europos prekybos darbotvarkės masto didinimas.....	9
4.3.	ES kaimynystės, plėtros ir vystymosi politikos formavimas	9
5.	ES priemonių ir darbo metodų modernizavimas.....	10
5.1.	Išmanus reglamentavimas. Politikos efektyvumo užtikrinimas.....	10
5.2.	Informavimas apie Europą	11
5.3.	ES finansinės programos pritaikymas prie politinių prioritetų	11
6.	Išvada. Eiti pirmyn	13

1. IŽANGA. NAUJA ERA

2010 m. prasideda nauja Europos Sąjungos era.

Krizė sudavė skaudų smūgį: bendruomenės, piliečiai ir verslo subjektai visoje Europoje pajuto jos didelę naštą. Tai buvo Europos solidarumo išbandymas. Europos Sąjunga pripažino savo tarpusavio priklausomybę ir su krize kovojo išvien. Dabar ES turi įrodyti ir toliau išliksianti tokia pati ryžtinga ir vieninga.

Dirbti kaip įprasta nėra išeitis. Uždaviniai, kuriuos Sąjunga turi spręsti, sudėtingesni nei prieš nuosmukį. Mūsų galimybės imtis veiksmų – ribotos, kitos pasaulio šalys irgi nestovi vietoje. Turime naudotis įgyta patirtimi ir keisti politiką.

Per krizę paaiškėjo, kad Europa gali sėkmingai ją įveikti, jeigu veiks išvien, kaip Sąjunga. Europa pasirinkimo neturi – ji privalo nedelsdama šalinti krizės padarinius ir spręsti tokius ilgalaikius uždavinius, kaip globalizacija, veiksmai klimato srityje ir visuomenės senėjimas, kad kompensuotų pastarojo meto nuostolius, atkurtų konkurencingumą ir paklotų pamatus tvariam ES ekonomikos augimui.

Įsigaliojo Lisabonos sutartis, išrinktas naujos kadencijos Europos Parlamentas, paskirti nauji Komisijos nariai, taigi ES turi būtinas priemones tikslams pasiekti.

Dabar svarbiausia politinė valia. Europos Komisija pasirengusi iššūkiui. 2009 m. rugsėji Komisijos Pirmininko José Manuelio Barroso paskelbtos politikos gairės paskatino diskusijas apie reikiamą Europos veiksmų kryptį ir konkrečias priemones. Europos Parlamente surengtas minėtų gairių svarstymas ir joms pritarta balsuojant – tai buvo tikra Europos demokratijos akimirka: išryškėjo bendros vertybės ir užsitikrinta plataus masto atsakomybė už būsimas ES iniciatyvas. Sutarti dėl būsimų veiksmų padėjo ir glaudus bendradarbiavimas su Europos Vadovų Taryba ir kitomis ES institucijomis.

Naujoji Komisija veiks siekdama keturių pagrindinių tikslų:

- spręsti krizės iškeltus uždavinius ir išsaugoti Europos socialinę rinkos ekonomiką;
- kurti piliečių darbotvarkę, pagal kurią Europos veiksmai pirmiausia būtų vykdomi piliečių labui;
- plėtoti plataus užmojo darnią pasaulinio masto išorės darbotvarkę;
- modernizuoti ES priemones ir darbo metodus.

Šia pirmąja darbo programa pirmiausia siekiama pateikti strategines iniciatyvas 2010 m. Be to, joje pabrėžiamos pagrindinės artimiausius kelerius metus svarstysimos iniciatyvos. Taigi bus užtikrinama, kad Europos Parlamentas, Taryba ir suinteresuotosios šalys apie Komisijos darbą iš anksto labiau žinotų. Taip pat užtikrinamas būtinas lankstumas – taip bus siekiama prisitaikyti prie kintančių aplinkybių. Šiomis iniciatyvomis siekiama spręsti neatidėliotinus uždavinius, sparčiai pasiekti rezultatus ir kurti piliečiams ilgalaikę naudą teikiančią Europos ateitį. Įgyvendindama minėtas iniciatyvas Komisija nustatys savo strategijoje „Europa 2020“ numatytos artimiausio dešimtmečio ES veiklos ir darbo rengiant būsimą ES biudžetą kryptis.

2. KRIZĖS IŠKELTŲ UŽDAVINIŲ SPRENDIMAS IR EUROPOS SOCIALINĖS RINKOS EKONOMIKOS IŠSAUGOJIMAS

Pirmasis naujosios Komisijos politinis veiksmas buvo nedelsiant pateikti svarbiausią iniciatyvą – „2020 m. EUROPA. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“¹. Iš pasiūlymo matyti, kad ES gali įveikti krizę, taip pat užtikrinti tvaresnį ir dinamiškesnį ekonomikos augimą ir didelį užimtumą, našumą ir socialinę sanglaudą.

Praėjusią savaitę pavasario Europos Vadovų Taryba pritarė pagrindiniams strategijos „Europa 2020“ aspektams. Ji paragino siekti tvirto Europos vadovavimo ir bendros atsakomybės už minėtą strategiją. Šis požiūris pagrįstas aiškiais ES ir nacionaliniais tikslais, naujo pobūdžio ekonominiu valdymu ir pavyzdinių iniciatyvų, kuriomis būtų grindžiamas bendras ES ir valstybių narių darbas svarbiausiose srityse, kūrimu². Tikimasi, kad birželį Europos Vadovų Taryba patvirtins pagrindinius strategijos aspektus ir tada Komisija bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, kad pasiektų rezultatų. Jų siekiant artimiausiais mėnesiais ir metais bus imtasi konkrečių veiksmų – numatyti trys Komisijos darbo 2010 m. uždaviniai.

2.1. Krizės įveikimas

Atsižvelgdama į dabartinę ekonomikos ir finansų padėtį Komisija pasiūlė imtis strateginių veiksmų:

- Stiprinti ekonominę priežiūrą ir koordinavimą, taip pat gerinti valdymą euro zonoje. Atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos susitikimą birželio mėn., Komisija pateiks pasiūlymus, kaip tobulinti politikos koordinavimą, siekiant stiprinti fiskalinės priežiūros sistemą, kartu įgyvendinant Stabilumo ir augimo pakta, griežtesnėmis politinėmis rekomendacijomis šalinti makroekonominį disbalansą, įskaitant skirtingą konkurencingumo lygį, ir kaip integruotu metodu mažinti finansų pažeidžiamumą (1 strateginė iniciatyva).
- Atkurti viešųjų finansų stabilumą. Atsižvelgdama į Stabilumo ir augimo pakta, Komisija neseniai pateikė nacionalinių stabilumo ir konvergencijos programų vertinimą, pabrėždama, kaip išsaugoti fiskalinį konsolidavimą. Stebėjimo priemonė bus toliau taikoma ir labiau suderinta su šį rudenį planuojamais tolesniais strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo veiksmais.
- Užtikrinti tvirtas, atsakingai valdomas finansų rinkas, kurios būtų naudingos visai ekonomikai. Komisija su kitomis ES institucijomis aktyviai rengia naują Europos priežiūros sistemą, kuri pradėtų veikti 2011 m. pradžioje, kad būtų tinkamai prižiūrimos tarpvalstybinės finansų rinkos ir iš anksto nustatomi sisteminiai pavojai. Teisės aktų leidėjai iki vasaros taip pat turėtų sutarti dėl pasiūlymų dėl bankų kapitalo ir alternatyvaus investavimo fondų valdytojų. Minėtą veiklą reikia papildyti naujais pasiūlymais, kad būtų baigtas darbas tokiose srityse, kaip išvestinių finansinių priemonių rinkos (2 strateginė iniciatyva), skolintų vertybinių popierių pardavimas ir kredito išsipareigojimų neįvykdymo apsikaitimo sandoriai (3 strateginė iniciatyva), indėlių garantijų sistemos (4 strateginė

¹ COM (2010) 2020, 2010 3 3.

² Pagal strategiją „Europa 2020“ pateiktos septynios pavyzdinės iniciatyvos: „Inovacijų Sąjunga“, „Judus jaunimas“, „Europos skaitmeninė darbotvarkė“, „Tausiai išteklius naudojanti Europa“, „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“, „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“ ir „Europos kovos su skurdu planas“.

iniciatyva), piktnaudžiavimas rinka (5 strateginė iniciatyva), veiksmingos krizės valdymo priemonės (6 strateginė iniciatyva) ir papildomi kapitalo reikalavimai (7 strateginė iniciatyva). Be to, Komisija pateiks bankų problemų sprendimo fondų, kaip galimų krizės valdymo priemonių, kūrimo gaires, kuriose bus numatytos tokios galimybės kaip finansinių institucijų apmokestinimas (8 strateginė iniciatyva). Komisija kartu ims būtinų veiksmų, kad ekonomikai vis tvirčiau atsigaunant laipsniškai būtų atsisakoma išskirtinių priemonių.

2.2. Pažanga dėl pavyzdinių strategijos „Europa 2020“ iniciatyvų įgyvendinimo

Artimiausiais mėnesiais glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamos sudėties Taryba ir suinteresuotosiomis šalimis bus imtasi konkrečių veiksmų pavyzdinėms strategijos „Europa 2020“ iniciatyvoms įgyvendinti.

Komisija išdėstys savo pasiūlymus šiais komunikatais:

- „Europos skaitmeninė darbotvarkė“ (9 strateginė iniciatyva). Šia iniciatyva bus nustatyti prioritetai greičiau plėtoti spartųjį internetą ir užtikrinti, kad namų ūkiai ir įmonės galėtų naudotis skaitmeninių technologijų teikiamomis galimybėmis.
- „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“ (10 strateginė iniciatyva). Šia iniciatyva bus nustatyti prioritetai kurti geresnę verslo aplinką, visų pirma MVĮ, remti tvirtos ir tvarios pramonės bazės kūrimą, kad galėtume konkuruoti pasauliniu mastu.
- „Europinis mokslinių tyrimų ir inovacijų planas“ (11 strateginė iniciatyva). Šia „Inovacijų Sąjungos“ pavyzdine iniciatyva bus nustatyti prioritetai tobulinti pagrindines Europos mokslinių tyrimų sąlygas ir jos kūrybingumo ir inovacijų, įskaitant ekologines, gebėjimus. Be kita ko, apie tai rudenį diskutuos Europos Vadovų Taryba.
- „Judus jaunimas“ (12 strateginė iniciatyva). Šia iniciatyva bus nustatyti prioritetai gerinti švietimo sistemų rezultatus, didinti Europos aukštojo mokslo tarptautinį patrauklumą ir suteikti jaunimui daugiau galimybių naudotis judumo programomis. Krizė ypač stipriai paveikė jaunimo gyvenimą. Komunikatas dėl jaunimo užimtumo (13 strateginė iniciatyva) bus politinis atsakas, kuriuo siekiama didinti jaunimo įsidarbinimo galimybes, skatinti atlikti gamybinę praktiką ir mokytis, taip pat lengvinti įsidarbinimą baigus mokslus.
- „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“ (14 strateginė iniciatyva). Šia iniciatyva bus nustatyti prioritetai modernizuoti darbo rinkas, siekiant didinti darbo jėgos judumą, taip pat tobulinti įgūdžius ir gebėjimus bet kuriuo gyvenimo etapu, kad būtų didinamas darbo jėgos aktyvumas ir darbo pasiūla labiau atitiktų paklausą.
- „Europos kovos su skurdu planas“ (15 strateginė iniciatyva). Šia iniciatyva bus nustatyta, kaip užtikrinti, kad augimas ir darbo vietos duotų naudos daugeliui ir skurstantieji galėtų aktyviai dalyvauti visuomenėje. Ši iniciatyva bus pirmiausia pagrįsta patirtimi, įgyta 2010 m. – Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais.
- Pažangos bus siekiama ir dėl pavyzdinės iniciatyvos „Tausiai išteklius naudojanči Europa“. Ja siekiama atsieti augimą nuo išteklių naudojimo – tai Europai suteiktų konkurencinį pranašumą. Toks požiūris padės ES klestėti mažai anglies dioksido išskiriančiame ribotų išteklių pasaulyje kovojant su klimato kaita, aplinkos būklės blogėjimu ir biologinės įvairovės nykimu, taip pat didinant tvarų mobilumą. Komisija kurs planą, kuriame būtų apibrėžti pagrindiniai veiksmai, kaip sutaupyti 20 % energijos statybų ir transporto

sektoriuose. Be to, Komisija plėtos saugaus, tvaraus ir konkurencingo energijos tiekimo namų ūkiams ir įmonėms užtikrinimo strategiją. Komisija taip pat stengsis peržiūrėti Energijos mokesčių direktyvą, kad energijos produktai būtų apmokestinami atsižvelgiant į jų energetinę vertę ir išmetamo anglies dioksido kiekį. Per 2010 m. Komisija planuoja:

- Plėtoti Europos perėjimo prie mažai anglies dioksido išskiriančio, tausiai išteklius naudojančio ir klimato pokyčiams atsparaus ūkio iki 2050 m. viziją. Pirmiausia planuojama mažinti energetikos ir transporto sektoriuose išmetamo anglies dioksido kiekį. Taip turėtų būti sukurta ilgalaikė politikos ir investavimo sistema. Be to, turėtų būti išnagrinėta, kaip iki 2020 m. minėtą kiekį praktiškai sumažinti 30 % ir kokius veiksmus planuoti iki 2030 m.
- Atsižvelgdama į ekonomikos augimo ir užimtumo galimybes kaimo vietovėse, kartu užtikrindama sąžiningą konkurenciją, siekti, kad reikšmingas tvarus, produktyvus ir konkurencingas žemės ūkis padėtų įgyvendinti strategiją „Europa 2020“. Jis – vienas pagrindinių ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, taip pat aprūpinimo maistu saugumo užtikrinimo elementų. Minėtu darbu bus sprendžiami ir tokie klausimai kaip maisto ir atsinaujinančios gamybos bazė bei kaimo vietovių dinamiškumas. Taigi bus padėtas pagrindas nagrinėti galimas būsimos bendros žemės ūkio politikos kryptis (33 strateginė iniciatyva).
- Pasirengti būsimai sanglaudos politikos reformai, kuria siekiama ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos. Reforma turėtų būti suderinta su strategija „Europa 2020“. Tikslas – bendradarbiaujant su nacionalinio ir regioninio lygmens bei vietos subjektais modernizuoti ES ekonomiką. Todėl penktojoje sanglaudos ataskaitoje bus išnagrinėtos sanglaudos politikos po 2013 m. galimybės (34 strateginė iniciatyva).
- Komisija taip pat rengiasi esminei bendros žuvininkystės politikos reformai, kad sukurtų tikrai perspektyvios ir tvarios ES žuvininkystės pramonės bei integruotos jūrų politikos plėtojimo sąlygas.

2.3. Kliūčių šalinimas ir trūkstumų ryšių kūrimas Europoje

Siekdama pažangos įgyvendinant pavyzdines strategijos „Europa 2020“ iniciatyvas ir atsakydama į pavasario Europos Vadovų Tarybos kvietimą Komisija pasirengusi Europoje kurti trūkstumus ryšius ir šalinti kliūtis. Todėl 2010 m. pirmiausia bus parengtos toliau išvardytos strateginės iniciatyvos.

- Komunikatas dėl bendrosios rinkos pertvarkos (16 strateginė iniciatyva). Jis bus pagrįstas Komisijos Pirmininko J. M. Barroso užsakymu profesoriaus Mario Monti atliktoje ataskaitoje išdėstytais rezultatais. Taigi dvidešimtųjų šios rinkos metinių proga 2012 m. bus padėtas didelio masto su rytdienos bendrąja rinka susijusių dokumentų rinkinio pagrindas.
- Reglamentas dėl būsimo ES patento vertimo reikalavimų, kuriuo bus siekiama išspręsti esminius vertimo klausimus, kad ES patentas taptų tikrove (17 strateginė iniciatyva).
- Baltoji knyga dėl transporto (18 strateginė iniciatyva). Bus nustatyta transporto politikos ir transporto infrastruktūrų artimiausio dešimtmečio strategija ir veiksmų planas. Siekiama transporto tvarumo, taigi būtina imtis veiksmų, kad būtų pašalintos konkurencingumo

kliūtys, siekti, kad transporto sistema mažiau priklausytų nuo iškastinio kuro ir būtų daroma pažanga gerinant saugos, saugumo ir darbo sąlygas.

- Energetikos infrastruktūros dokumentų rinkinys (19 strateginė iniciatyva). Bus nustatyti ES tarpusavio jungčių ir išmaniųjų tinklų plėtojimo prioritetai.

Kartu Komisija sieks užtikrinti, kad turimos priemonės padėtų įgyvendinti 2020 m. viziją. Tam, kad būtų vykdoma ES politika ir vienodai užtikrinamos ES piliečių ir verslo subjektų teisės, taip pat itin svarbu tinkamai įgyvendinti ES teisės principus. Taigi vienas pagrindinių tikslų – geriau įgyvendinti ir vykdyti bendrosios rinkos teisės aktus, įskaitant visapusišką Paslaugų direktyvos įgyvendinimą.

3. PILIEČIŲ DARBOTVARKĖ, PAGAL KURIAŲ EUROPOS VEIKSMAI PIRMIAUSIA BŪTŲ VYKDOMI PILIEČIŲ LABUI

ES *raison d'être* yra didinti savo piliečių gerovę ir atsižvelgti į jų interesus. Šiandienos pasaulyje piliečių poreikiai, rūpesčiai ir klausimai yra įvairūs ir sparčiai kinta. Dėl kai kurių Lisabonos sutarties nuostatų piliečių interesai atsidurs ES veiklos centre ir Europos pilietybės sąvoka taps konkretesnė.

Vienas iš svarbių šios politinės darbotvarkės aspektų yra 2009 m. gruodžio susitikime Europos Vadovų Tarybos priimta Stokholmo programa „Atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“. Dabar Komisija pateiks išsamų jos įgyvendinimo veiksmų planą (2010–2014 m.) (20 strateginė iniciatyva), siekdama užtikrinti, kad piliečiai labiau jaustų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės naudą.

3.1. Piliečių Europos kūrimas

Naujoji Komisija jau ėmėsi svarbių iniciatyvų pagal Lisabonos sutartį, siūlydama naudotis vadinamąja piliečių iniciatyva, kuria piliečiams suteikiama galimybė raginti ES institucijas imtis veiksmų, taip pat klodama ES prisijungimo prie Europos žmogaus teisių konvencijos pamatus ir visoje Europoje stiprindama pagrindinių teisių įgyvendinimą. Be to, 2010 m. bus pateiktas komunikatas dėl ES pagrindinių teisių politikos.

Komisija papildys pastarojo meto pasiūlymus naujais, kad pagerintų piliečių procesines teises.

2010 m. Komisija toliau sieks palankios ES teisės aktų leidėjo nuomonės dėl esamų pasiūlymų ir papildys savo piliečių darbotvarkę toliau išvardytomis iniciatyvomis.

- Pasiūlymas dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų vykdymo civilinėse ir komercinėse bylose (21 strateginė iniciatyva). Juo bus patobulintas tarpvalstybinis teismo sprendimų pripažinimas.
- Pasiūlymas peržiūrėti Darbo laiko direktyvą (22 strateginė iniciatyva). Bus atsižvelgiama į tęsiamas konsultacijas su socialiniais partneriais, siekiant suteikti daugiau aiškumo esamiems teisės aktams ir iš dalies juos pakeisti.
- Europos teisminės erdvės, įskaitant bendrą sutarčių teisės sistemą, plėtojimas (23 strateginė iniciatyva), piliečių laisvo judėjimo kliūčių analizė (24 strateginė iniciatyva).

Bus parengti pasiūlymai, siekiant Komandiruočių darbuotojų direktyvos įgyvendinimą padaryti aiškesnį ir spręsti naujus uždavinius, kaip antai asmens duomenų apsauga (25 strateginė iniciatyva). Kartu nuo 2010 m. Komisija išsamiai nagrinės politikos nuoseklumo kolektyvinio žalos atlyginimo srityje klausimą ir **viešai konsultuosis** dėl bendrų teisinių principų ir konkrečių klausimų, į kuriuos turėtų būti atsižvelgiama teikiant būsimus ES teisės aktu pasiūlymus dėl kolektyvinio žalos atlyginimo. Komisija taip pat rengs pasiūlymus gerinti nusikaltimų aukų apsaugą.

3.2. Užtikrinimas, kad Europa būtų atvira ir saugi

Stokholmo programos įgyvendinimo veiksmų planu pirmiausia bus siekiama spręsti tarptautinio nusikalstamumo problemą ir juo bus konsoliduojama bendra imigracijos ir prieglobsčio politika. Visų pirma planas aprėps toliau išvardytas sritis.

- Kova su organizuotu nusikalstamumu, terorizmu ir kitais pavojais gerinant policijos ir teisminį bendradarbiavimą, įskaitant ES vidaus saugumo strategiją (26 strateginė iniciatyva).
- Telkiamas dėmesys į gyventojų imigrantų integravimą, sprendžiant neteisėtos imigracijos klausimą ir gerinant imigracijos srautų valdymą, be kita ko, taikant integruotą požiūrį į ES sienų valdymą.

3.3. Ilgalaikių socialinių iššūkių sprendimas

Europos visuomenė susiduria su ilgalaikiais iššūkiais, kurie turės tiesioginės įtakos kasdieniam piliečių gyvenimui. Be kita ko, tai naujų technologijų plėtra, imigracija ir demografinio senėjimo našta, klimato kaitos padariniai bei pavojai aplinkai. Minėti iššūkiai turi būti sprendžiami viešąja politika – turi būti mažinami jų keliami pavojai, į galimybes, kurios dėl jų atsiveria, reikia atsižvelgti rengiant būsimas iniciatyvas. Iššūkius reikia atidžiai išnagrinėti, būtina gauti įvairių suinteresuotųjų šalių nuomones. Komisija pradės viešas diskusijas ir spręs toliau išvardytus klausimus.

- Būsimos pensijos – šiuo klausimu Komisija pateiks žaliąją knygą (27 strateginė iniciatyva). Joje bus apžvelgtos galimybės užtikrinti pensijų tvarumą ir adekvatumą, atsižvelgiant į senėjimą, judumo modelius Europoje ir finansų rinkų veikimą.
- Būtinybė toliau plėtoti teisėtos imigracijos politiką, siekiant mažinti demografinio senėjimo našta, didinti Europos konkurencingumą ir atnaujinti integravimo politiką.
- Nauja ES biologinės įvairovės strategija – šia tema bus pateiktas komunikatas (28 strateginė iniciatyva). Bus išdėstyti konkretūs veiksmai, kurių ES galėtų imtis, kad laikytųsi tarptautinių įsipareigojimų, atsižvelgdama į ekosistemai tenkančią našta.
- ES gebėjimas greitai reaguoti į nelaimės – Komisija pateiks komunikatą dėl ES gebėjimo reaguoti į nelaimės (29 strateginė iniciatyva), kad reaguojama būtų geriau.

Viešos diskusijos taip pat bus pradėtos atsižvelgiant į mokslo pažangą gyvūnų klonavimo, biotechnologijos ir nanotechnologijos srityse.

4. IŠORĖS DARBOTVARKĖ. NUOSEKLI IR ĮTAKINGA EUROPOS SĄJUNGA

ES, būdama svarbi politikos, ekonomikos ir prekybos srityse, turi visapusiškai dalyvauti tarptautinėje arenoje. Tam, kad ES kalbėtų vienu balsu ir kad tas balsas būtų girdimas, reikia užsimoti plačiai, koordinuoti veiklą ir laikytis drausmės. Lisabonos sutartis suteikia naujų priemonių geriau reikšti Europos interesus pasauliniu mastu – ES turi visapusiškai jomis naudotis.

4.1. Tvirtas ir nuoseklus išorės atstovavimas. ES kaip pasaulinio masto veikėja

2010 m. pagal Lisabonos sutartį visapusiškai pradės veikti nauja išorės veiksmų sistema. Sukūrus naują vyriausiojo įgaliojimo pareigybę, atsiradus daugiau aiškumo dėl ES išorės atstovavimo ir įkūrus Europos išorės veiksmų tarnybą, ES išorės politikai bus suteiktas naujas postūmis, jos kryptis taps aiškesnė. Kaip ES išorės atstovė srityse, kurių neapima bendra užsienio ir saugumo politika bei Europos saugumo ir gynybos politika, ir būdama atsakinga už įvairių politikos krypčių siūlymą ir įgyvendinimą, Komisija atlieka svarbų vaidmenį įgyvendindama ES išorės politikos siekius.

Per pasaulinę krizę tapo ypač aišku, kad ir ES dydis, ir euro zonos plotas yra svarbūs apsisprendžiant, kokį pasaulinės politikos atsaką rinktis. Lisabonos sutartimi numatytas nuoseklesnis ES išorės atstovavimas, kad ES tarptautinis vaidmuo atitiktų jos ekonominę svarbą. Komisija pasiūlys konsoliduoti Europos atstovavimą tarptautinėse finansų įstaigose.

4.2. Europos prekybos darbotvarkės masto didinimas

Tarptautinė prekyba – viena iš augimo, užimtumo ir investicijų Europos Sąjungoje varomųjų jėgų, taigi ji labai reikšminga Europos piliečiams. ES ištikima atviroms visuomenėms ir atviroms rinkoms ir pasiryžusi ginti Europos interesus. ES toliau mažins tarptautinių prekybos ir investicijų srautų kliūtis.

Komisija pateiks komunikatą, kuriuo, atsižvelgdama į strategiją „Europa 2020“, išdėstys prekybos strategiją (30 strateginė iniciatyva). Pirmiausia bus siekiama baigti tęsiamas daugiašales ir dvišales prekybos derybas, taip pat daug dėmesio bus skiriama geresniam esamų susitarimų vykdymui, iniciatyvoms atverti prekybą ateities sektoriuose, kaip antai pažangiųjų technologijų produktų ir paslaugų, aplinkos technologijų ir paslaugų sektoriuose, ir tarptautiniam standartizavimui. Daug dėmesio bus skiriama pasiūlymams dėl aukšto lygio strateginių dialogų, kuriuose būtų aptariami tokie klausimai, kaip galimybė patekti į rinką, reglamentavimo sistema, pasaulinio masto disbalansas įvairiose srityse, veiksmai klimato srityje, energetika, aplinka, prieiga prie žaliavų ir tarptautinis standartizavimas. Komisija taip pat stiprins dvišalius santykius su tokiais pagrindiniais prekybos partnerėmis, kaip JAV, Kinija, Japonija ir Rusija.

4.3. ES kaimynystės, plėtros ir vystymosi politikos formavimas

Sutartyje nustatyta ypatinga ES atsakomybė – kaimynystėje skatinti laisvę, stabilumą ir klestėjimą. Komisija pasiryžusi plėtoti ypatingus pagarba Sąjungos vertybėms grindžiamus ES santykius su kaimyninėmis šalimis, kuriais siekiama skatinti tvirtą ekonominę bendradarbiavimą. Komisijos tarnybos šiais klausimais glaudžiai bendradarbiaus su Europos išorės veiksmų tarnyba.

Komisija taip pat pasiryžusi vadovauti plėtros procesui. Derybų pažanga bus siejama su šalių kandidačių pažanga, itin daug dėmesio bus skiriama teisinės valstybės principo laikymuisi.

Vienas iš Komisijos prioritetų bus vykdyti tarptautinę vystymosi darbotvarkę. Komisija pasiūlys ES veiksmų planą artėjant 2015 m. aukščiausiojo lygio susitikimui dėl Tūkstantmečio vystymosi tikslų (31 strateginė iniciatyva). Komisija toliau sieks Monterėjaus susitarime nustatytų tikslų dėl oficialios vystymosi pagalbos ir laikysis Paryžiaus deklaracijos ir Akros veiksmų darbotvarkės dėl pagalbos efektyvumo. Pradėti konkretūs darbai, kad būtų užtikrintas pagalbos veiksmingumas, atskaitomybė ir nuoseklios vystymosi politikos ir kitų politikos krypčių – pavyzdžiui, susijusių su migracija, saugumu, veiksmais klimato srityje ir energetika, aprūpinimo maistu saugumu ir galimybėmis naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis bei švietimu, – sąsajos.

5. ES PRIEMONIŲ IR DARBO METODŲ MODERNIZAVIMAS

Darbo programoje pabrėžiamos naujos iniciatyvos, tačiau dirbdama 2010 m. Komisija sieks padaryti esamas politikos priemones aiškesnes ir pasirengti jas modernizuoti.

5.1. Išmanus reglamentavimas. Politikos efektyvumo užtikrinimas

Užtikrinti gerą reglamentavimo sistemos kokybę piliečiams ir verslo subjektams – bendra visų ES institucijų ir valstybių narių atsakomybė. Europos lygmens iniciatyvos privalo būti akivaizdžiai naudingos ES, jų aprėptis ir pobūdis turi būti proporcingi. Kad taip ir būtų, Komisija priėmė išmanaus reglamentavimo priemones. Laikas iš esmės keisti šių priemonių praktinį taikymą, jas visapusiškai susiejant su reglamentavimo ciklu ir į jį integruojant, kad politika būtų efektyvesnė. Vidaus koordinavimą užtikrins skirtingų padalinių darbo grupės, kurios stebės, kaip strateginės iniciatyvos rengiamos: nuo poveikio vertinimo iki koncepcijos ir užbaigimo.

Poveikio vertinimas

Mūsų poveikio vertinimo sistemos skaidrumas ir efektyvumas atitinka geriausią tarptautinę praktiką. Dabar pirmiausia bus siekiama užtikrinti, kad ši sistema teiktų kuo daugiau naudų tiek aprėpties, tiek turinio atžvilgiu. Visų reikšmingo poveikio Komisijos iniciatyvų, įskaitant deleguotųjų ir įgyvendinimo teisės aktų pasiūlymus, nauda turėtų būti patvirtina poveikio vertinimuose. Dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis itin svarbus poveikis užimtumui ir socialinis poveikis, taigi Komisija sieks pagerinti tokio poveikio analizę.

Siekdama didinti poveikio vertimo veiklos skaidrumą, Komisija parengs gaires dėl visų iniciatyvų, kurių poveikis, tikėtina, bus reikšmingas. Komisija ragina suinteresuotąsias šalis naudotis šiomis gairėmis prisidedant prie politikos formavimo.

Ex post vertinimas ir reglamentavimo tinkamumo patikros

Sistemiškas galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas itin svarbus, siekiant užtikrinti, kad mūsų politikos kryptys sudarytų nuoseklią sistemą ir kad jomis būtų veiksmingai siekiama tikslų. Ilgainiui visapusiškas *ex post* vertinimas taps būtina svarbių ir būsimas Komisijos darbo programas įtraukinių teisės aktų peržiūros dalis.

Tam, kad dabartinis reglamentavimas liktų tinkamas, Komisija nuo šių metų pradės visų teisės aktų pasirinktose politikos srityse peržiūrą, atlikdama tinkamumo patikras. Taip bus siekiama nustatyti bėgant laikui galėjusias atsirasti pernelyg dideles kliūtis, dalinius sutapimus, trūkumus, nesuderinamumus ir (arba) pasenusias priemones. 2010 m. bus pradėti

keturių sričių: aplinkos, transporto, užimtumo ir socialinės politikos, taip pat pramonės politikos – bandomieji projektai.

Supaprastinimas, administracinės naštos mažinimas ir pasiūlymų atsiėmimas

Toliau daug dėmesio bus skiriama teisės aktų supaprastinimui ir administracinės naštos mažinimui, šie prioritetai bus visapusiškai įtraukti į išmaniojo reglamentavimo procesą. Komisija jau pateikė pasiūlymų, kuriais siekiama padaryti daugiau nei užsibrėžtas tikslas iki 2012 m. sumažinti administracinę naštą 25 %, ir yra pasiryžusi toliau dėti pastangas ir artimiausiais metais. Ypatingas dėmesys bus skiriamas tolesniam darbui su Europos Parlamentu, Taryba ir valstybėmis narėmis, nes verslo subjektams šios pastangos naudingos tik kai teisės aktų leidėjas priima pasiūlymus ir jie įgyvendinami nacionaliniu lygmeniu. Kartu artimiausiais metais Komisija pateiks 46 pasiūlymus dėl supaprastinimo (žr. III priedą). Be to, Komisija rengiasi atsiimti IV priede nurodytus pasiūlymus.

Igyvendinimas

Viena Komisijos atsakomybės sričių – siekti, kad ES teisės aktų poveikis būtų visapusiškas visoje Sąjungoje. Jei būtina, Komisija toliau įsiterps, be kita ko, imdamasi teisinių priemonių, kad užtikrintų visapusišką ir teisingą esamų teisės aktų įgyvendinimą. Be to, Komisija sieks tvirčiau padėti valstybėms narėms laiku ir teisingai įgyvendinti naujus teisės aktus.

5.2. Informavimas apie Europą

Skaidriai ir prieinamai informuoti apie Europą svarbu, siekiant, kad piliečiai dalyvautų Sąjungos demokratiniame gyvenime ir kad europiečiai žinotų apie visas ES politikos teikiamas galimybes. Tai bendra visų įvairaus lygmens veikėjų atsakomybė ir Komisija mielai jos imasi. Komisija ne tik vykdydys bendrą informavimo ir komunikacijos veiklą, bet ypatingą dėmesį skirs ir trims jungtiniams komunikacijos srities prioritetams: vadovavimui ekonomikos atkūrimui ir naujų augimo šaltinių naudojimui; veiksams klimato srityje ir energetikai; siekiui, kad Lisabonos sutartis būtų naudinga piliečiams.

5.3. ES finansinės programos pritaikymas prie politinių prioritetų

ES biudžetas turi spręsti pagrindinius iššūkius, su kuriais susiduria Europa, be to, biudžetas turi teikti realią vertę remiant pagrindinius Sąjungos politikos tikslus. Įgyvendindama platesnio masto politinę viziją, šiemet Komisija pateiks biudžeto peržiūrą (32 strateginė iniciatyva), kad išnagrinėtų, kaip biudžeto subalansavimo, prioritetų ir procedūrų pokyčiais galima užtikrinti didžiausią naudą Europos mokesčių mokėtojams, ir rengtųsi kitai daugiametei finansinei programai.

Rengdamasi minėtai programai, 2010 m. Komisija rengs išsamias konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis dėl pagrindinių ES išlaidų politikos sričių – kaip antai bendros žemės ūkio politikos, sanglaudos politikos ir mokslinių tyrimų politikos – būsimos krypties. Komisija sieks įvertinti ligšiolinius laimėjimus ir iššūkius po 2013 m., gauti suinteresuotųjų šalių nuomones dėl būsimos politikos krypties ir įvertinti ES biudžeto vaidmenį siekiant rezultatų minėtose politikos srityse visoje ES. Šis darbas bus grindžiamas biudžeto peržiūros gairėmis ir į jį bus atsižvelgiama rengiant Komisijos 2011 m. pasiūlymus dėl naujos daugiametės finansinės programos.

Rengiantis teikti pasiūlymų dėl naujos finansinės programos rinkinį, be kita ko, turėtų būti apsvaistytos esamos ekonominio vystymosi priemonės, taip pat turėtų būti nagrinėjami nauji būdai skatinti ES privačias ir viešąsias investicijas, pavyzdžiui, per Europos investicijų banką.

Laikydamosi šio strateginio požiūrio Komisija taip pat toliau tobulins patikimą finansų valdymą supaprastinama įgyvendinimo sistema, daug dėmesio skirdama ES išlaidomis pasiekiamiems rezultatams, pridėtinei vertei ir ekonomiškumui. Taip pat toliau bus siekiama tobulinti ir įgyvendinti patikimą, tvirtą, nuoseklų ir ekonomišką valdymą bei kontrolės sistemas Komisijoje ir valstybėse narėse. Be to, Komisija toliau svarstys Europos kovos su sukčiavimu tarnybos ateitį.

6. IŠVADA. EITI PIRMYN

Pirmojoje naujosios Komisijos darbo programoje nustatyti 2010 m. ir vėlesnių metų užmojai bei įsipareigojimai. Ja sprendžiami neatidėliotini klausimai ir nustatoma politinė kryptis būsimiems uždaviniams spręsti. Šia programa bus grindžiama Komisijos veikla iki kadencijos pabaigos.

Siekiant palengvinti dialogą, padaryti darbą iš anksto labiau žinomą ir užtikrinti skaidrumą, prie darbo programos pridėta:

- Strateginių iniciatyvų, dėl kurių Komisija įsipareigoja pasiekti rezultatų 2010 m., sąrašas (I priedas).
- 2010 m. svarstomi ir iki kadencijos pabaigos preliminariai svarstysimi pagrindiniai pasiūlymai (II priedas).
- Pasiūlymų dėl supaprastinimo ir atsiimtinių pasiūlymų sąrašas (III ir IV priedai).

Komisija darbo programą kasmet tikslins – nustatys naujas metines strategines iniciatyvas ir, atsižvelgdama į naujas aplinkybes ir parengiamojo darbo bei įgyvendinimo peržiūros rezultatus, jei tinkama, priims naujus daugiamečius tikslus.

Komisija glaudžiai bendradarbiaus su Europos Parlamentu, Taryba ir suinteresuotosiomis šalimis, kad kartu prisiimtų atsakomybę už bendrą požiūrį ir už atskiras iniciatyvas. Komisija pageidautų, kad jos darbo programa būtų grindžiama Lisabonos sutarties 17 straipsnio 1 dalyje nustatytas bendras tarpinsitucinis programų sudarymas. Plėtodama ir įgyvendindama 2010 m. darbo programą Komisija nuolat palaikys dialogą su ES institucijomis ir suinteresuotosiomis šalimis.